

Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos

VEIKLOS STRATEGIJA

2006-2011 m.

Patvirtinta 2006 m. lapkričio 25 d.

Papildyta 2008 m. gruodžio 2 d.

Vizija

Lietuvos mokslininkai – pasaulinio lygio mokslo elitas.

Misija

Kurdami tarpdisciplininę mokslininkų bendruomenę, populiarindami mokslą, siekdami palankių mokslo sistemos pokyčių, skatiname jaunos žmones tapti pasaulinio lygio mokslininkais.

Vertybės

- Kompetencija
- Kūrybiškumas
- Atsakomybė
- Bendradarbiavimas
- Iniciatyvumas
- Atvirumas

Šiomis vertybėmis LJMS vadovaujasi savo veikloje, jos jungia LJMS narius.

Kompetenciją suprantame kaip kokybišką žinių ir gebėjimų visumą. Kompetencija nėra statiška – ji reikalauja nuolatinio tobulėjimo suvokiant savo ribas bei siekiant jas praplėsti. LJMS nariai siekia kokybės ir mokslinėje, ir organizacinėje veikloje.

Kūrybiškumą suprantame kaip novatoriškumą. Manome, kad galima išmokti būti kūrybiškam, kad mokslas taip pat yra ir menas. Tarpdiscipliniškas LJMS pobūdis atveria kelias inovacijoms ir kūrybiškai veiklai.

Atsakomybę suprantame kaip sąmoningą ir sąžiningą veiklą visose srityse: mokslinėje veikloje, organizacijoje, asmeniniame gyvenime. LJMS narys laikosi mokslo etikos ir prisiima atsakomybę už savo veiksmus ir savo veiklos rezultatus.

Bendradarbiavimą suprantame kaip bendrų tikslų siekimą drauge su kitais žmonėmis ir organizacijomis. LJMS, vienydama įvairių disciplinų ir institucijų atstovus, skatina tarpusavio bendravimą ir bendradarbiavimą.

Iniciatyvumą suprantame kaip idėjų išskėlimą ir jų įgyvendinimą. LJMS nariai yra neabejingi Lietuvoje vykstantiems procesams ir siekia aktyviai veikti, kad būtų pasiekta gerų permainų.

Atvirumą suprantame kaip neužsidarymą savame rate. Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga yra atvira naujiems žmonėms ir iniciatyvoms, nes atvirumą laikome bendradarbiavimo, kūrybiškumo ir tobulėjimo prielaida.

Strateginiai tikslai, uždaviniai, įgyvendinimo būdai ir kriterijai

1. Tarpdisciplininės ir tarpinstitucinės Lietuvos jaunųjų mokslininkų ir tyrėjų bendruomenės sukūrimas

Principinė šio tikslo nuostata – kurti alternatyvią jaunųjų mokslininkų ir tyrėjų bendruomenę, nesusijusią su konkrečia institucija. Bendruomenės nariai būtų visų mokslo sričių mokslininkai, doktorantai bei mokslo darbuotojai, o taip pat Lietuvos mokslininkai, dirbantys užsienyje ar verslo sektoriuje, vienijami bendrų vertybių ir tikslų, siejami ir formalių, ir neformalių ryšių. LJMS jau dabar iš dalies yra tokia bendruomenė. Tačiau ją reikia stiprinti, akcentuojant aukštus mokslo kokybės standartus kaip vieną iš pamatinių bendruomenės vertybių ir siekiamybių. Nors tokios bendruomenės nariais būtų jaunieji mokslininkai, tačiau būtini įvairiapusiai sveiki santykiai su įvairių kartų mokslininkais, mokslininko kelią norinčiais pasirinkti jaunais žmonėmis, užsienyje esančiomis panašiomis į LJMS organizacijomis. Tokios bendruomenės sukūrimas padėtų kelti LJMS narių motyvaciją vykdyti aukštos kokybės mokslinius tyrimus, leistų atsiriboti nuo grynai institucinių interesų svarstant svarbius aukštojo mokslo ir švietimo klausimus, skatintų sveiką konkurenciją bei dialogą, atvertų kelią gimti naujoms idėjoms ir bendradarbiavimui.

Uždaviniai:

- 1.1 Plėsti LJMS narystę ir plėtoti bei stiprinti organizacijos tradicijas
- 1.2 Siekti, kad LJMS taptų terpe kūrybiškam tarpdiscipliniam bendradarbiavimui, idėjų ir informacijos mainams
- 1.3 Skatinti LJMS narius vykdyti aukštos kokybės mokslinę veiklą

Įgyvendinimo būdai

- Kasmet visuose akademiniuose (universitetiniuose) Lietuvos miestuose organizuojami LJMS pristatymai potencialiems nariams
- Išlaikytos senos ir sukurtos naujos LJMS tradicijos, didinamas jų žinomumas
- Užtikrintas vertybių laikymasis organizacijos viduje
- Atliekamos apklausos, siekiant išsiaiškinti LJMS narių poreikius bei nuomones
- Nuolat organizuojami tarpdisciplininiai renginiai (pvz., Idėjų kalvė, moksleivių vasaros mokykla)
- Propaguojama LJMS vizija, misija bei tikslai (renginių metu, pranešimuose spaudai, LJMS tinklalapyje ir t.t.)
- Inicijuojami bendri tarpdisciplininiai ir tarpinstituciniai LJMS narių darbai bei publikacijos
- Rengiami susitikimai su aukšto lygio mokslininkais (Lietuvos, užsienio ir iš užsienio sugrįžusiais Lietuvos mokslininkais)
- LJMS nariai pristatomi kaip geri įvairių sričių lektoriai
- Bendraujama ir bendradarbiaujama su užsienyje esančiomis panašiomis į LJMS organizacijomis
- Dalyvaujama Eurodoc veikloje
- Vyksta susitikimai, kurių metu LJMS nariai dalinasi įspūdžiais bei žiniomis iš mokslinių konferencijų, seminarų
- Vyksta neformalūs disertacijų rezultatų pristatymai ir aptarimai

2. Atviros ir palankios mokslo vystymuisi aplinkos, orientuojančios į pasaulinį lygį, sukūrimas

LJMS supratimu mokslo vystymuisi palanki aplinka apima ne tik mokslo politikos klausimus, nors įstatyminė bazė bei finansiniai svertai neabejotinai yra svarbūs valstybiniai mokslo valdymo įrankiai. Daug kas priklauso ir nuo pačių mokslo institucijų darbuotojų požiūrio ir motyvacijos, bendro visuomenės požiūrio į mokslą bei mokslininkus. Svarbus įvairiapusis keitimasis informacija bei žiniomis, bendravimas ir bendradarbiavimas, mokslininkų mobilumas, privačios iniciatyvos ir sveika konkurencija. Svarbu nuolat matyti mokslo ir studijų reformos tikslą, t.y., kelti mokslo ir studijų kokybę, kuri leistų Lietuvoje ugdytis savarankiškai, kūrybiškai ir atvirai asmenybei.

Uždaviniai:

- 2.1 Siekti kokybinių mokslo ir studijų sistemos pokyčių
- 2.2 Stebėti ir vertinti studijų kokybę aukštosiose mokyklose, tiesiogiai gaunant informaciją iš jaunųjų mokslininkų, bei siekti pašalinti identifikuotas problemas
- 2.3 Didinti jaunųjų mokslininkų motyvaciją ir pasirengimą (mokslinius įgūdžius) tapti pasaulinio lygio mokslininkais

Įgyvendinimo būdai

- Atliekami tyrimai apie jaunųjų mokslininkų nuomonę švietimo ir mokslo klausimais
- Organizuojamos diskusijos ir kt. renginiai, skirti formuoti bei išryškinti LJMS nuostatas dėl švietimo ir mokslo sistemos problemų
- LJMS atstovai reiškia savo nuomonę aktualiais aukštojo mokslo bei švietimo sistemos klausimais
- LJMS atstovai ne tik dalyvauja svarstant, bet ir daro įtaką priimant svarbius mokslo ir studijų sistemai sprendimus
- Sukurtas ir įgyvendintas aukštojo mokslo sistemoje išskylančių problemų identifikavimo mechanizmas (pvz. „Karštoji linija“)
- Nustatytų trūkumų šalinimas organizuojant jaunų mokslininkų kompetencijai kelti reikiamus kursus
- Kasmet rengiamas „Geriausios disertacijos“ konkursas ir apdovanojimai
- Organizuojami seminarai, konferencijos ir kt. renginiai, skirti didinti jaunųjų mokslininkų pasirengimą (mokslinius įgūdžius) tapti pasaulinio lygio mokslininkais

LJMS nuostatos dėl švietimo ir mokslo sistemos

- ✓ Jaunųjų mokslininkų ir tyrėjų skaičiaus didinimas ir amžiaus vidurkio mažinimas;
- ✓ Užtikrintos sąlygos kurtis ir efektyviai vystytis privačiam aukštojo mokslo sektoriui;
- ✓ Finansinės priemonės, nukreiptos tiesiogiai į tyrėjus (doktorantus, mokslininkus bei kitus tyrėjus) nepriklausomai nuo to, kokiose institucijose jie dirba tiriamąjį darbą (biudžetinėse įstaigose, privačiame ne pelno ar verslo sektoriuose), pagrindiniu atrankos kriterijumi laikant mokslinę kompetenciją;
- ✓ Prioritetinių mokslo bei technologijų sričių vystymui sukurtos ir vykdomos kompleksinės programos, kurios apima tiek specialistų rengimą (universitetinėse ir neuniversitetinėse aukštosiose mokyklose, mokslo institutuose), tiek mokslinius tyrimus, tiek atitinkamomis technologijomis ir inovacijomis pagrįsto verslo plėtrą (esamų aukštųjų technologijų įmonių plėtrą, naujų įmonių atsiradimą, aukštos kvalifikacijos darbo vietų kūrimą);

- ✓ Valstybės parama moksliniams tyrimams skiriama ypač vertinant siūlomų tyrimų naujumą, o ne tik institucijų praeities rezultatus;
- ✓ Mokslas administruojamas pasitelkiant mokslo valdymo profesionalus ir iš užsienio šalių;
- ✓ Ne mažiau 50 proc. valstybės paramos moksliniams tyrimams skiriama konkursiniam bei programiniam tyrimo projektų (bet ne institucijų) finansavimui kiekvieno projekto vertinimui pasitelkiant Lietuvos ir užsienio ekspertus;
- ✓ Parengti bei vykdyti nacionalines programas finansuojamas iš ES struktūrinių fondų paramos:
 - Paramos geriausiems doktorantams programą (numatančią išskirtinę paramą perspektyviausiems doktorantams),
 - Podoktorantūrinių stažuočių programą (numatančią podoktorantūrinių stažuočių sistemos plėtrą),
 - Tyrėjų kvalifikacijos kėlimo programą (numatančią paramą tyrėjų dalyvavimui konferencijose, seminaruose, kt.),
 - Nacionalinę mokslininkų reintegracijos programą (numatančią paramą geriausių Lietuvos mokslininkų susigrąžinimui iš užsienio),
 - Nacionalinę aukštųjų mokyklų ir mokslo institutų renovavimo programą,
 - Nacionalines prioritetinių mokslo sričių programas (apimančias tikslinę valstybės paramą specialistų rengimui, moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai, inovacijoms, kt.);
- ✓ Numatytos konkrečios galimybės nevyriausybinų organizacijų patirties panaudojimui bei sistemingam jų teikiamų paslaugų panaudojimui neformalaus švietimo sistemoje.

3. Mokslo populiarinimas

LJMS supratimu, aktyvus visuomenės domėjimasis mokslu yra viena iš sąlygų mokslo kokybei bei žinių visuomenei pasiekti. Sužadinus su mokslu tiesiogiai nedirbančių žmonių gyvą poreikį mokslo naujienoms bei žinioms apie išradimus, būtų atstatytas mokslininkų prestižas, gabūs žmonės būtų labiau motyvuoti rinktis mokslininko karjerą. Tuo pačiu tai didintų mokslininkų atsakomybę valstybei, skatintų labiau orientuoti savo tyrinėjimus visuomenei aktualiais klausimais, leistų pajusti savo darbo įvertinimą.

Uždaviniai:

- 3.1 Siekti, kad Lietuvos visuomenė domėtųsi mokslo naujienomis, žinotų naujausius pasiekimus ir juos naudotų savo veikloje
- 3.2 Kelti mokslo prestižą Lietuvoje
- 3.3 Skatinti studentų ir moksleivių mokslinę veiklą

Įgyvendinimo būdai

- LJMS skatina jaunuosius mokslininkus populiariai pristatyti savo vykdomus tyrimus (žiniasklaidoje, mokslo populiarinimo renginių metu)
- LJMS tinklalapyje nuolat skelbiamos mokslo naujienos
- Rengiami susitikimai su žymiais Lietuvos ir užsienio mokslininkais
- Organizuojami mokslo populiarinimo festivaliai, kiti renginiai
- Skleidžiama informacija apie studentų mokslines draugijas (SMD), skatinant studentus įsitraukti į jų veiklą
- LJMS bendradarbiauja su SMD, sudaro sąlygas centralizuotai SMD informacijos sklaidai ir skatina SMD vienijimąsi